

LUNASTUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA Savon Voima Verkko Oy

HAKEMUS Savon Voima Verkko Oy on 16.1.2023 päivätyllä ja 18.1.2023 Maanmittauslaitokseen saapuneella hakemuksella hakenut Maanmittauslaitokselta lunastuslain (*Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977*) 5 §:ssä tarkoitettua lunastuslupaa pysyvien käyttöoikeuksien lunastamiseksi johto-osuuksilla Alapitkä – Siilinjärvi 110 kV ja Siilinjärvi – Vuorela (Limalahti) 110 kV voimansiirtojohtoja varten tarvittaviin alueisiin Siilinjärven ja Lapinlahden kuntien sekä Kuopion kaupungin alueella. Hakemukseen on liitetty luettelo kiinteistöistä, joita lunastuslupahakemus koskee. Hakija on päivittänyt hakemusta 10.2.2023 saapuneella hakemuksen täydennyksellä, jolla on päivitetty maanomistajaselvitystä eli luettelo kiinteistöistä, joita hakemus koskee. Lunastuslupaa haetaan voimansiirtojohtoja varten lunastettujen käyttöoikeuksien täydentämiseksi ja päivittämiseksi vastaamaan johtojen uusimisen jälkeistä tilannetta. Lunastuslupaa tarvitaan sähkövoiman siirtämiseksi tarvittavien johtojen, pylväiden sekä tarpeellisten laitteiden asentamista, korjaamista ja uusimista sekä jatkuvaa kunnossapitoa ja laitteiden tarkastamista varten.

Voimajohtojen uusiminen on hakemusasiakirjojen mukaan tarkoitus toteuttaa vuosien 2023-2025 välisenä aikana. Hakija pyytääkin voimansiirtojohtojen rakentamista/uusimista varten lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa voimansiirtojohtoa varten tarvittavien alueiden ennakkohaltuunottoon kaikkien tilojen osalta. Lisäksi hakija pyytää, että lunastuksen kohde voidaan lunastuslain 10 §:n nojalla jättää vähemmän tärkeitä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Savon Voima Verkko Oy omistaa Alapitkä – Siilinjärvi ja Siilinjärvi - Vuorela väleillä kulkevat vanhat 110 kV voimansiirtojohdot. Hakemuksen mukaan johdot ovat keskeinen osa Siilinjärven, Toivalan sekä Vuorelan alueiden sähköjakelua. Kyseiset johdot on rakennettu vuosina 1966–1967. Johtojen ikääntymisen sekä suoritettujen kuntotarkastusten tulosten perusteella nykyiset voimajohdot on päätetty uusiksi. Alapitkä – Siilinjärvi 110 kV ja Siilinjärvi – Vuorela (Limalahti) 110 kV voimajohdot on tarkoitus uusiksi ja rakentaa pääosin vanhalle lunastetulle maa-alueelle. Siilinjärvi-Vuorela 110 kV voimajohto on alun perin lunastettu Toivalan sähköasemalle saakka, mutta johdon loppuosuus Limalahdesta-Toivalan sähköasemalle noin 2,2 km:n matkalla on siirretty eri paikkaan ja tästä osuudesta on jo saatu lunastuslupa.

Hakemuksen mukaan hanke alkaa Alapitkä-Pielavesi ja Alapitkä-Toivala 110 kV yhteispylväältä numero 3, joka sijaitsee Lapinlahden kunnassa lähellä Alapitkän sähköasemaa. Hanke loppuu pylväälle nro 101 tilan Limalahti 749-414-1-149 kohdalle valtatie 5 viereen Siilinjärven kunnassa. Uusittavan johtoalueen pituus on noin 23 km. Hakemuksen mukaan vanhaan johtoalueeseen on jouduttu tekemään pieniä muutoksia:

- pylväältä numero 3 lähdetessä kohti Siilinjärveä (pylväsväli 3–5)
- Fingrid Oyj:n omistaman 400 kV voimajohdon alituskohdassa (pylväsväleillä 14-15–16)
- Siilinjärven Tarina Golfin alueella (pylväsvälit 67–68–69), jolloin golfalueen käyttö on saatu paremmaksi ja turvallisemmaksi.

Kaikista muutoskohdista on hakemuksen mukaan tehty sopimukset maanomistajien kanssa. Hakemuksen mukaan myös kaikista uusista peltopylväistä on tehty uudet sopimukset sekä maksettu korvaukset maanomistajille. Vanha 110 kV voimajohto pylväältä numero 101 Toivalan sähköasemalle puretaan pois ja maa-alueet vapautuvat rakennuskäyttöön. Hakemuksen mukaan käyttöoikeus lakkautetaan.

Hakemuksen mukaan voimajohtoalueeksi tarvitaan 26 metriä leveä johdotkäytävä sekä tämän molemmin puolin 10 metrin levyiset reunavyöhykkeet (26 m + 2 x 10 m). Vanha lunastus on Alapitkä-Siilinjärvi välillä ollut 26 m + 10 m reunavyöhykkeet ja Siilinjärvi - Vuorela välillä 27 m + 10 m reunavyöhykkeet. Reunavyöhykkeet haetaan perustettavaksi koko uusittavalle osuudelle ja siis myös peltoalueille, joita ei ole vanhan lunastuksen yhteydessä perustettu. Rakennusraja haetaan siirrettäväksi 23 metrin etäisyydelle johdon keskilinjasta eli reunavyöhykkeen takareunaan. Vanha rakennusraja sijaitsee johtokadun ja reunavyöhykkeen rajalla. Pylvästyyppeinä käytetään teräsrakenteisia harustettuja pylväitä entisten puupylväitten sijaan. Muutamissa paikoissa pylväät ovat vapaasti seisovia teräsrakenteisia pylväitä ilman haruksia. Hakemuksen mukaan kaikki pylväspaikat muuttuvat paitsi johdon kulmapylväät.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN, LAUSUNNOT

Asianosaiusten kuuleminen

Johtohankkeen eli siis lunastuslupahakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajien ja käyttöoikeuden haltijoiden kuuleminen on suoritettu lunastuslain 8 a §:n mukaisesti järjestetyssä kuulemiskokouksessa 8.3.2023 Siilinjärven Vuorelassa Kunnanpaikka nimisessä hotellissa. Kokouksessa jätettiin suullisesti lausuma, jossa Heikki Konttinen, Janne Halonen, Tuomo Seppälä, Mika Niskanen ja Margit Kammonen esittivät, että kaikki peltopylväät tulee muuttaa haruksettomiksi ja vapaasti seisoviksi.

Kirjallisen lausuman kokouksessa jätti Leo Miettinen. Lausumassa todetaan, että voimajohtolinja kulkee lausumanantajan omistaman tilan halki. Lausuman mukaan tilalla harjoitettiin maataloutta, kun linja rakennettiin 1960-luvulla tilan pellon yli eikä linja-alueesta korvattu silloin mitään. 1990-luvulla tilan pellot metsitettiin ja myös linja-alueelle laitettiin joulukuusia kasvamaan. Lausuman mukaan voimayhtiön raivausporukka laittoi joulukuuset yhtenä yönä matalaksi eikä niistä vaatimuksista huolimatta korvattu mitään. Lausumanantaja vaatii, että uusittavan linjan maanmittaustoimituksessa voimayhtiö määrätään korvaamaan lausumanantajalle:

- linja-alueen alle jääneen pellon osalta menetys metsänkasvusta 28 vuoden osalta
- odotusarvokorvaus johtoauekan reunavyöhykkeeltä (10 m alue)
- maapohjakorvaus
- linja-alueelta kaadettujen joulukuusien arvo
- kaikki lausumanantajan käyttämän asiamiehen kulut.

Kuulemiskokouksessa varattiin asianosaisille vielä mahdollisuus esittää mielipiteensä hankkeen johdosta kirjallisesti kokouksen jälkeen. Määräaikaan mennessä ei hankkeeseen liittyviä lausumia toimitettu kokouksen jälkeen.

Savon Voima Verkko Oy on antanut vastineen kuulemiskokouksessa jätettyihin lausumiin. Peltopylväitä koskevaan lausumaan Savon Voima Verkko Oy toteaa vastineessaan, että 110 kV voimajohtot rakennetaan harustetulla pylväsrakenteella, ellei tekniset syyt edellytä vapaasti seisovan pylväsrakenteen käyttöä. Pylväsrakenne on määritetty yleissuunnitteluvaiheessa teknisten vaatimusten mukaisesti. Vastineen mukaan haruksien määrä peltopylväspaikoilla pyritään minimoimaan teknisten reunaehtoien mahdollistamissa rajoissa. Leo Miettisen lausumaan Savon Voima Verkko Oy toteaa vastineessaan, että korvaukset määritetään osana lunastusprosessia ja Leo Miettisen tilan ja myös muiden tilojen osalta Savon Voima Verkko Oy tulee maksamaan korvaukset lunastustoimituksessa määritetyn mukaisesti.

Lisäksi lunastuslupahakemus on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella maanmittauslaitoksen verkkosivuilla (www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset) 10.3.2023-26.4.2023 välisen ajan. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Siilinjärven ja Lapinlahden kunnissa sekä Kuopion kaupungissa. Kirjalliset muistutukset ja mielipiteet hakemuksesta pyydettiin toimittamaan 26.4.2023 mennessä. Määräaikaan mennessä ei tähän kuulemiseen liittyviä muistutuksia tai mielipiteitä hakemuksesta jätetty.

Todetaan, että hakemuksen mukaan kaikista uusista peltopylväistä sekä muutokohdista ja metsitetyistä peltoalueista on tehty sopimukset maanomistajien kanssa.

Erikseen lausunto on pyydetty Tarinagolf Oy:ltä. Lausunnossa Tarinagolf Oy näkee uuden sähkölinjan rakentamisen positiivisena asiana. Lausunnossa todetaan muun muassa, että kentällä ei voi tapahtua mitään rakentamistoimenpiteitä kentän vuotuisena aukioloaikana, kulku kohteille on tapahduttava yhdessä sovittuja ja merkittyjä reittejä pitkin ja ennen kohteen aloittamista työsuunnitelma tulee käydä katselmoinnissa läpi Tarinagolfin edustajan kanssa.

Viranomaislausunnot ja muut lausunnot

Hakemuksen mukaan voimajohtohanke on esitelty vuonna 2016 infotilaisuuksissa Kuopion kaupungille, Siilinjärven kunnalle, Lapinlahden kunnalle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Pohjois-Savon liitolle. Lisäksi lausunto pyydettiin Kuopion Kulttuurihistorialliselta Museolta. Alun perin oli suunniteltu samoille uusittaville pylväspaikoille Finnpulpin 110 kV johto, jolloin pylväät olisivat olleet ns. kaksoisjohdon pylväitä ja huomattavasti massiivisempia, mutta Finnpulpin biotuotetehdashanke ei toteutunut. Loppuvuodesta 2022 Savon Voima Verkko Oy on vielä kysynyt viranomaisilta, onko heillä täydennettävää aiemmin annettuun lausuntoon voimajohtohankkeen rajauduttua Alapitkä-Limalahti välille. Lausunnot ovat hakemuksen liitteenä eikä niissä ole vastustettu nyt lupahakemuksen kohteena olevaa voimajohtohanketta.

Kunnilla ei lausunnoissa ole huomautettavaa hankkeesta. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon mukaan voimansiirtohankkeen toteuttamiselle ei ole luonnonsuojelulaista tulevia esteitä eikä hankkeelle ole vesilain mukaista luvantarvetta. Hankkeelta ei myöskään edellytetä YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Lausunnon mukaan johtolinja sijoittuu maantien ylitysten osalta entisille paikoilleen eikä tienpitäjällä ole niihin huomauttamista. Pohjois-Savon liitolla ei lausunnon mukaan ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta huomautettavaa voimajohtohankkeesta. Kuopion Kulttuurihistoriallisella Museolla ei ole hankkeeseen rakennetun kulttuuriympäristön eikä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta erityistä huomautettavaa.

Lausunto on pyydetty myös Finavia Oyj:ltä ja Fingrid Oyj:ltä. Lausunnoissa voimajohtohanketta ei ole vastustettu. Finavia toteaa, että hankealue sijaitsee Kuopion lentoaseman läheisyydessä ja voimajohdon pylväskorkeuden ollessa yli 30 metriä on niille saatava ilmailulain

mukaisesti lentoestelupa. Fingrid Oyj lausunnon mukaan kantaverkkoon liittymisen edellytyksenä on lausunnossa esitetyt vaatimukset.

Hankelupa, ympäristöselvitys

Energiavirasto on lausunnossaan Dnro 2493/040101/2022 todennut, että hanke ei vaadi sähkömarkkinalain 14 §:n mukaista hankelupaa.

Ramboll Finland Oy on tehnyt voimajohtohankkeesta ympäristöselvityksen vuonna 2016. Ympäristöselvitys on tehty alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, jossa oli myös Finpulpin tehtaan 110 kV johto mukana ns. yhteispylvästyksenä. Hakemuksen mukaan Finpulpin johdon jäätyä pois kaikki pylväspaikat on nyt suunniteltu niin, että kaikki uudet pylväät ovat aivan samoilla paikoilla, mutta pylväät ovat noin 10 metriä matalammat ja pienemmät. Ympäristöselvityksessä on tarkasteltu voimajohdon vaikutuksia maankäyttöön ja kaavoitukseen, asutukseen ja virkistyskäyttöön, kulttuuriympäristöön ja maisemaan, muinaisjäänneksiin, pohjavesiin, luonnonsuojelualueisiin ja muihin arvokkaisiin luontokohteisiin (liito-oravareviirit). Selvityksen perusteella saneerattava voimajohto ei ole riskitiedossa alueen maankäytön suunnitelmien kanssa ja vaikutukset maankäytölle, kulttuuriympäristöön ja maisemaan, asutukseen ja virkistyskäyttöön, pohjavesiin, luonnonsuojelualueisiin ja muihin arvokkaisiin luontokohteisiin ovat vähäiset. Pohjois-Savon ELY- keskus on lausunnossaan todennut, että hanke ei edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

KÄSITTELYRATKAISU

Lunastuslain 5.2 §:n mukaan lunastuslupaa koskevan hakemuksen ratkaisee Maanmittauslaitos, jos lunastuslupaa haetaan voimansiirtolinjaa, maakaasuverkostoa tai muuta näihin verrattavaa hanketta varten ja jos lunastusluvan antamista ei vastusteta tai kyseessä on yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus. Jos Maanmittauslaitos ei ole lunastuslain 5.2 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään lunastuslupaa, on sen siirrettävä asia valtioneuvostolle.

Kuulemiskokouksessa jätettiin suullisesti lausuma, jossa muutama maanomistaja esitti, että kaikki peltopylväät tulee muuttaa haruksettomiksi ja vapaasti seisoviksi. Maanmittauslaitos katsoo, että lausuman voi tulkita niin, että he vastustavat lunastuslupaa niillä ehdoilla, joilla lunastuslupaa on haettu, vaikkakaan lausumassa ei suoraan ole todettu vastustettavan lunastusluvan myöntämistä. Hakemuksen mukaan kaikista uusista peltopylväistä on aikoinaan tehty sopimukset silloisten maanomistajien kanssa. Kuulemiskokouksessa jätettiin myös kirjallinen lausuma, joka koski vaatimuksia korvausten määräämiseksi, mutta itse lunastuslupaa ei lausumassa vastustettu. Maanmittauslaitos katsoo hakemuksen ja sen liitteiden perusteella, että muutoin lunastuslupaa ei vastusteta. Koska Maanmittauslaitos kuitenkin tulkitsee hanketta vastustettavan, on Maanmittauslaitos toimivaltainen vain, jos hanke on yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä.

Lunastuslain esitöissä (HE 33/1996) yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeinä hankkeina mainitaan olemassa olevien linjojen korjaus- ja perusparannushankkeet ja niiden vaatimat vähäiset lisäaluelunastukset ja vähäiset käyttöoikeuden laajennukset. Maanmittauslaitos katsoo, että nyt lupahakemuksen kohteena oleva hanke on tällainen yksityisen ja yleisen edun kannalta vähemmän tärkeä lunastus, johon lunastuslupa voi Maanmittauslaitos antaa.

Päätös

Maanmittauslaitos on toimivaltainen lunastuslain 5.2 §:n perusteella ratkaisemaan haetun lunastuslupa-asian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslain (603/1977) 5 § 2 mom, 8 a § 1 mom

ASIAN RATKAISU

Yleistä

Lunastuslain 4.1 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii (*yleisen tarpeen vaatimus*). Lunastuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla (*vaihtoehtoedellytys*) taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty (*intressivertailuedellytys*).

Yleisen tarpeen vaatimus

Lunastamisen perusedellytys on yleisen tarpeen vaatimus, joka perustuu lunastuslain 4.1 § lisäksi perustuslain 15 §:n omaisuudensuojasäännökseen.

Yleisen tarpeen vaatimuksen täyttymistä ei ole lunastuslain esitöissä tai oikeuskirjallisuudessa tarkasti määritelty vaan yleisen tarpeen edellytyksen täyttymisen on katsottu tapahtuvan tapauskohtaisella harkinnalla ottaen huomioon kunakin ajankohtana vallitsevat olosuhteet ja arvostukset ja näiden varassa muodostunut käytäntö. Yleinen etu ei kuitenkaan ole sama kuin julkinen käyttö, eli yleinen etu voi täytyä myös muulloin kuin julkisyhteisölle lunastettaessa.

Toisaalta, vaikka lunastaja olisikin yksityinen yhteisö, tulisi lunastuksen tarkoituksen liittyä yhteiskunnan tehtävistöön. Ollakseen yleisen tarpeen vaatima, lunastuksen tulisi hyödyttää joko suoraan tai välillisesti epäluoista ihmisjoukkoa, ei vain tiettyä pientä ihmisryhmää.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen

edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täytymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva voimajohto on suurjännitelinja (110 kV). Hakemuksen mukaan uusittavat voimajohtot on rakennettu vuosina 1966-1967 ja päätös uusimisesta on tehty kuntotarkastusten perusteella. Uusittavat voimajohtot ovat keskeinen osa Siilinjärven, Toivalan sekä Vuorelan alueiden sähkönjakelua.

Näillä perusteilla Maanmittauslaitos katsoo, että tässä lunastushankkeessa lunastuslain 4.1 §:n mukainen yleisen tarpeen edellytys täyttyy.

Vaihtoehtoedellytys

Vaikka lunastus olisikin yleisen tarpeen vaatima, ei lunastuslupaa silti saa myöntää, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla.

Ajatus vaihtoehtoedellytyksessä on, ettei lunastusta saa liioitella vaan on käytettävä maanomistajan oikeusasemaan mahdollisimman vähän puuttuvaa keinoa, jolla lunastuksen tarkoitus kuitenkin voidaan saavuttaa.

Vaihtoehtoedellytys lunastuksissa voi vaatia näyttöä siitä, että lunastaja on ensin pyrkinyt toteuttamaan hankettaan vapaaehtoisin keinoin eli sopimuksin. Kuitenkin lunastuksen kohteiden ja siten myös asianosaisten suuri määrä ja suhteellisen pienet alueluovutukset puoltavat lunastuksen käyttämistä ensisijaisena keinona. Oikeuskirjallisuudessa ja -käytännössä onkin katsottu, että väylämäisissä hankkeissa sopimista ei vaadita, koska neuvottelevien osapuolien suuri lukumäärä voi aiheuttaa huomattavia vaikeuksia sopimiselle ja toisaalta lunastusmenettelyllä voidaan taata asianosaisten yhdenvertainen kohtelu. Näin ollen väylämäisissä hankkeissa lunastuksen tarkoitusta ei yleensä voida vapaaehtoisin keinoin saavuttaa yhtä sopivasti kuin lunastamalla.

Tässä tapauksessa kysymys on voimajohton uusimisesta pääosin olemassa olevalle johtoalueelle, minkä vuoksi hakija on tehnyt sopimukset maanomistajien kanssa vain uusista peltopylväsrajoista. Hakemuksen mukaan myös muutokohdista ja metsitetyistä peltoalueista on tehty sopimukset maanomistajien kanssa.

Kuulemiskokouksessa esitettiin suullisesti lausuma, jonka mukaan kaikki peltopylväät tulisi muuttaa haruksettomiksi ja vapaasti seisoviksi. Lunastusluvan hakija on vastineessaan todennut, että pylväsrajojen on määritetty yleissuunnitteluvaiheessa teknisten vaatimusten mukaisesti ja haruksien määrä peltopylväsrajoilla pyritään minimoimaan teknisten reunaehtojen mahdollistamissa rajoissa. Todetaan vielä, että Savon Voima Verkko Oy on tehnyt alkuvuonna 2019 sopimuksen uusista peltopylväistä silloisten maanomistajien kanssa. Sopimuksissa on sovittu uusien pylväiden rakentamisesta ja uuden pylväsrajojen haitankorvauksesta. Sopimukseen on myös kirjattu, että maanomistaja on velvollinen huolehtimaan luovutustapauksessa sopimuksen uutta omistajaa sitovaksi.

Maanmittauslaitos katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat tämän tyyppisille hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Lunastusta ei voida yhtä sopivasti saavuttaa muulla tavalla. Huomioiden maanomistajien kanssa tehdyt sopimukset Maanmittauslaitos katsoo, että lunastuslaissa mainittu vaihtoehtodellytys täyttyy.

Intressivertailuedellytys

Lunastusta ei saa lunastuslain 4.1 §:n mukaan toimeenpanna, jos sen haitta yksityiselle edulle on suurempi kuin sen tuottama hyöty yleiselle edulle.

Yleiselle edulle tuleva hyöty on todettu arvioitaessa sitä, onko hanke yleisen tarpeen vaatima.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yksityiselle edulle tulevaksi haitaksi ei voida laskea lunastuksen aiheuttamia suoranaisia taloudellisia menetyksiä, koska ne korvataan täyden korvauksen periaatteella lunastustoimituksessa. Mahdollinen yksityiselle edulle tuleva haitta on jotain muuta.

Lunastuskorvaus muodostuu kohteen- ja haitankorvauksesta sekä vahingonkorvauksesta sen mukaan kuin lunastuslaissa säädetään. Hakemuksen liitteissä tai lausunnoissa ei ole tullut esille sellaisia erityisiä haittoja, joita ei lunastuskorvauksena korvattaisi tai ainakin käsiteltäisi.

Maanmittauslaitos katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle mahdollisesti koituva haitta.

Johtopäätökset

Maanmittauslaitos katsoo lunastettavan hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima eikä sitä voida panna toimeen yhtä sopivasti muilla keinoilla ja sen yleiselle edulle tuoma hyöty on suurempi kuin sen yksityiselle edulle tuottama haitta on.

Näin ollen lunastuslain 4.1 § mukaiset lunastusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Ennakkohaltuunottolupa

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, hakija voi saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa. Voimajohtojen uusiminen on hakemusasiakirjojen mukaan tarkoitus toteuttaa vuosien 2023-2025 välisenä aikana. Hakija onkin pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä voimasiirtojonhon rakentamista/uusimista varten.

Lunastuksen kohteen vahvistaminen lunastustoimituksessa

Hakija on pyytänyt, että lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi. Näin voidaan menetellä, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lupavaiheessa riittävänä.

Maanmittauslaitos katsoo, että kyseessä on nauhamainen väylälunastus, eikä lunastettavan käyttöoikeusalueen yksityiskohtainen osoittaminen ole lunastusluvassa tarpeen. Lunastuksen kohde voidaan siten jättää vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa ratkaistavaksi.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Savon Voima Verkko Oy:lle luvan hakemuksen mukaisesti ja hakemuksessa tarkoitettulla alueella lunastamalla hankkia pysyvä käyttöoikeus 110 kV voimansiirtojohtoja ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin alueisiin Siilinjärven ja Lapinlahden kunnissa sekä Kuopion kaupungissa. Kiinteistöt ja muut rekisteriyksiköt, joita lunastus koskee, on lueteltu lupahakemuksen liitteenä olevassa 10.2.2023 toimitetussa päivitetystä maanomistajaselvityksessä.

Lunastettavat käyttöoikeudet ja kiinteistöjen käyttöoikeuden rajoitukset on todettu tämän asiakirjan kohdassa ”Myönnetyt oikeudet”.

Hankkeen toteuttavalla taholla on velvollisuus olla selvillä muissa laeissa (mm. muinaismuistolaki, luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maantielaki, vesilaki) olevista määräyksistä, asetetuista rajoituksista ja vaatimuksista alueen käytölle ja ne on otettava huomioon hankkeen toteutuksessa. Sama koskee myös eri viranomaisten ohjeita ja määräyksiä.

Hakijalle myönnetään lunastuslain 58 §:n mukainen lupa ennakkohaluttuunottoon.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n mukaisesti vähemmän tärkeiltä osin lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Tässä päätöksessä mainittujen oikeuksien lunastamisen toimeenpano samoin kuin korvausten käsittely tapahtuu lunastuslain mukaisessa lunastustoimituksessa. Lunastustoimitus laitetaan vireille viran puolesta mahdollisimman pian.

Sovelletut lainkohdat:

Lunastuslaki (603/1977) 4 §, 10 §, 58 §

MYÖNNETYT OIKEUDET

Voimajohtoa varten tulee lunastettavaksi seuraavanlainen kiinteistöjen käyttöoikeuden rajoitus:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita, etäisyys luettuna ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla kokonaisuudessaan ei saa ilman rakennuttajan lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 5) Metsämailla molemmin puolin johtoaukeaa olevilla 10 metrin levyisillä ns. reunavyöhykkeillä kasvava puu saa johtoaukean reunassa olla enintään 10 metrin pituinen ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa pitempi kuin puun etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossapidolle.

Näiden rajoitusten kautta varataan johdon omistajalle seuraavat johdon rakentamisen, käytön ja kunnossapidon vuoksi tarpeelliset oikeudet kiinteistöjen käyttöön:

- 1) Oikeus pystyttää ja pitää johtoaukealla voimansiirtojohto pylväineen, johtoköysineen sekä voiman- ja tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen.
- 2) Oikeus suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla sekä suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille.
- 3) Oikeus pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon.
- 4) Oikeus poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pysyttämistä tai sinne pystyttämistä ei ole erikseen

sovittu. Rakentamisraja sijaitsee 23 metrin etäisyydellä johdon keskilinjasta.

- 5) Oikeus sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) Oikeus merkitä ne reunavyöhykkeellä sijaitsevat ja erityisesti syystä myös johtoaukean ulkopuolella kasvavat puut, jotka mittansa vuoksi voivat olla vaarallisia johdon säilymiselle sekä kaataa tällaiset puut, ellei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Oikeus johdon omistajan lukuun työskenteleville henkilöille jalan tai ajoneuvoilla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle sekä sitä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä ja käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä tai muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen lopussa.

Valitus lunastuslupapäätöksestä ei estä lunastuksen toimeenpanoa, jollei valitusviranomainen toisin määrää (lunastuslaki 88 §).

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti

Reijo Hautamäki
Tuotantopäällikkö

Allekirjoitettu sähköisesti

Mikko Alanissi
Maanmittausinsinööri (DI)

JAKELU

Savon Voima Verkko Oy
Savon Voima Verkko Oy / Jari Ruotsalainen
Siilinjärven kunta

Lapinlahden kunta
Kuopion kaupunki
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Kuopion Kulttuurihistoriallinen Museo
Fingrid Oyj
Finavia Oyj
Tarinagolf Oy
Maanomistajat ja käyttöoikeuden haltijat

Tätä päätöstä koskeviin mahdollisiin kysymyksiin pyydetään olemaan yhteydessä Mikko Alanisiin.

Valitusosoitus

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen 2.6.2023 antama päätös lunastusluvasta, asiattunnus MML 5486/03 04/2023.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiasta käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
puhelin: 029 56 42502 (asiakaspalvelu)
faksi: 029 56 42501
aukioloajat: arkisin klo 8.00-16.15

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaanti tästä päätöksestä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun kuulutus myönnetystä lunastusluvasta on julkaistu (2.6.2023) Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla (<https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset>).

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 24 päivä tai juhannusaatto tai arki-lauantai, valitusajan jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>